

Kontakty

- o doc. Ing. Olga TŮMOVÁ, CSc. tumova@ket.zcu.cz tel. 377 634 563 EK 404
- Ing. Petr Netolický, Ph.D.
 pnetolic@rice.zcu.cz
 tel. 377 634 190 (377 634 538)
 EC 315 (přístup přes KET 4.patro)

Informace o předmětu

- o Přednášky 2 h / týdně v EP 208
- Uspořádány do 3 tématických částí:
 - Základní charakteristiky náhodných procesů
 - Základní nástroje řízení jakosti
 - Základy technické diagnostiky
- o Povinná cvičení 2 h / týdně
- Literatura
 - Tůmová, O.; Pirich D.: Nástroje řízení jakosti a základy technické diagnostiky, ZČU, Plzeň, 2003
 - Tůmová, O.: Metrologie a hodnocení procesů, BEN, Praha 2009

Podmínky získání zápočtu

- Účast na cvičeních
 - Povinná docházka
 - Tolerance max. 1 absence
 - Při absenci vyšší než 50% není nárok na zápočet
- Absolvování písemného testu
 - středa 30. 11. 2016, čtvrtek 1. 12. 2016
- Aktivní účast na cvičeních

Cvičení středa 9.11.2016 odpadá (vědecká rada) Cvičení čtvrtek 29.9.2016 nahrazeno individuálními konzultacemi (domluva emailem)

Program cvičení

- 1. Pravděpodobnost a statistika opakování
- 2. Pravděpodobnost a statistika aplikace pro řízení kvality
- Základní nástroje řízení jakosti záznam dat, postupové diagramy, diagram příčin a následků
- Základní nástroje řízení jakosti histogramy, Paretova analýza, bodový diagram a stochastická závislost
- 5. Regulační diagramy měřením
- 6. Regulační diagramy srovnáváním
- 7. Statistická přejímka jakosti srovnáváním
- 8. Statistická přejímka jakosti měřením
- 9. Písemný test z 1.části předmětu
- 10. Software pro řízení jakosti QDAS, Palstat, QI Analyst, MS Excel
- 11. Software pro řízení jakosti STATISTICA, SPSS, NCSS
- 12. Metodika Lean Six Sigma
- 13. Konzultace a zápočet

Základní pojmy ze statistiky

- o norma ČSN ISO EN 3534 1 až 3
- používané symboly:

E(X), μ střední hodnota náhodné veličiny X

F(X) distribuční funkce

f(x) hustota ppsti spojité náhodné veličiny

N rozsah základního souboru

• n rozsah výběru

• P(A) ppst jevu A

s výběrová směrodatná odchylka

s² výběrový rozptyl

x výběrový aritmetický průměr

• α hladina významnosti testu, riziko prvního druhu

β riziko druhého druhu

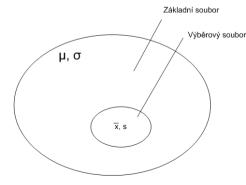
u střední hodnota

o² rozptyl základního souboru

σ směrodatná odchylka zákl. souboru

N (μ,σ²) normální rozdělení

Pravděpodobnost – opakování

Výběrový průměr

$$\mu \to \overline{x} = \frac{\sum_{i=1}^{n} x_i}{n}$$

Výběrová směrodatná odchylka

$$\sigma \rightarrow s = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{n} (x_i - \overline{x})^2}{n-1}}$$

Pravděpodobnost – opakování

- o Co je náhodný pokus?
- o Co je náhodný jev?
- o Klasická definice ppsti

$$P(A) = N_A/N$$

 $N_{\rm A}$ - počet případů odpovídající jevu A

N - počet všech případů

• Vlastnosti:

N - má konečnou hodnotu

$$0 \le N_A \le N \Longrightarrow 0 \le P(A) \le 1$$

 Ω - množina všech jevů, $P(\Omega) = 1$

jistý jev

$$P(\overline{A}) = 1 - P(A)$$

- jev opačný

Pravděpodobnost – opakování

Ppst sjednocení jevů

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

Podmíněná post

o nechť jevy A, B jsou jevy příslušnému určitému pokusu P(B) \neq 0, pak ppst jevu A podmíněna (za předpokladu platnosti) jevem B je:

$$P(A/B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

 $P(A/B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$ o pro nezávislé jevy platí: $P(A/B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{P(A) \cdot P(B)}{P(B)} = P(A)$

Věta o úplné ppsti

o nechť jevy B₁až B_N jsou navzájem neslučitelné s kladnými ppstmi takové, že $B_1 \cup B_2 \cup ... \cup B_N = \Omega$, pak pro libovolný jev A platí:

$$P(A) = \sum_{i=1}^{n} P(A/B_i) \cdot P(B_i)$$

Pravděpodobnost – příklady

• Příklad 1 – Hod jednou kostkou

Určete pravděpodobnost, že

- padne 6
- padne sudé
- při dvou hodech padnou obě 6
- při dvou hodech nepadne žádná 6
- při dvou hodech padne 1 x 6

Pravděpodobnost – opakování

Binomické rozdělení

- diskrétní rozdělení
- popisuje četnost výskytu náhodného jevu v n nezávislých pokusech, v nichž má jev stále stejnou pravděpodobnost

$$P(k,n) = \binom{n}{k} P^k (1-P)^{n-k}$$

Hypergeometrické rozdělení

- diskrétní rozdělení
- výsledek následujícího pokusu je závislý na pokusu předcházejícím – výběr prvků s požadovanou vlastností bez vracení

$$P = \frac{\binom{M}{x} \binom{N-M}{n-x}}{\binom{N}{n}}$$

Pravděpodobnost – příklady

- Příklad 2 Sekretářky
 - V kanceláři pracují tři sekretářky, které chodí pozdě s ppstí $P_1 = 0.1$; $P_2 = 0.2$; $P_3 = 0.3$.
 - Jaká je ppst, že alespoň jedna přijde včas?
 - Jaká je ppst. že se alespoň jedna opozdí?

Pravděpodobnost – příklady

- Příklad 3 Bombardér
 - Letící bombardér má ppst splnění úkolu 0,5. Obrana nepřítele má k dispozici 4 na sobě nezávislá protiletadlová děla. Každé má ppst zásahu 0,03 a každé má k dispozici 10 dělostřeleckých nábojů, které vždy vystřílí.
 - Jaká je ppst, že uspěje jeden bombardér?
 - Jaká je ppst, že uspěje alespoň jeden ze dvou za sebou letících?
 - Jaká je ppst, že uspěje alespoň jeden ze tří za sebou letících?
 - · 2 bombardéry letí na jednou
 - o Jaká je ppst úspěchu každého, pokud děla střílí napůl?
 - Jaká je ppst úspěchu každého, pokud děla střílí jen na jeden?

Pravděpodobnost – příklady

- Příklad 4 narození syna
 - Otcové jsou šťastní, když se jim narodí syn
 Pravděpodobnost narození chlapce je P(A) = 0,52.
 [Plzeň 2015 3 871 dětí (2025 chlapců, 1845 dívek)]

Otec si naplánoval 5 dětí. Jaká je pravděpodobnost, že z těchto dětí budou právě 3 synové? O jaké se jedná rozdělení?

Pravděpodobnost – příklady

- o Příklad 5 pivní přepravka
 - V přepravce je celkem 20 lahví 15 z nich jsou pivo, 5 jsou nealko.

Jaká je ppst, že při náhodném výběru 3 lahví budou všechny pivní? O jaké se jedná rozdělení?

DĚKUJI ZA POZORNOST